

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a esse de 2 ori: Mercuria si Sambet'a, F'icia una data pe septemana, — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. v. a. Pentru tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 40 doidiaceri, or 3 galbini mon. sunatória. Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie ad. cam 10 vorbe mari séu mici inserate se ceru 8 cr. Tacs'a timbrala e 30 cr. de fiacare publicara. Fara depunerea acestui pretiu inainte nu se voru mai primi publicari.

Nr. 110.

Brasiovu, 20. Novembre 1863.

Anulu XXVI.

MONARCHIA AUSTRIACA.

In 14/26. Noemvre 1863 séra pe la 8 óre repausà in Domnulu

pré-venerandulu nestoru

MOISE FULEA,

protopopu gr.-orientalu si fostu directoru séu inspectoru scóleloru gr.-or. in tóta Transilvani'a, in timpu din nainte de 1848, precumu si asesoru consistorialu emeritu, ear' Dumineca dupa amédia fù petrecutu cu tóta onórea la eternele locasiuri.

Natiunea are a multiami acestui barbatu redicarea multoru scóle poporale si inca lup-tanduse cu fórte multe si mari greutati.

Pentru ostenelele puse in favórea lumina-rii tenerimei natiunei: fia'i tieren'a usióra.

Lugosiu, 21. Noemvre 1863. In 19. Noemvre, findu diu'a prea-veneratului nume alu Mai. Sale Augustei Imperatése, si mamei adeverate a milióneloru din popórele de sub gloriosulu sceptru austriacu, diminétia la la 9 óre, candu prea-santitulu Dn. Eppu localu, dinpreuna cu toti membrii capitulului seu, si cu preotimea gr.-cat. din gremiu, cu cei mai adenca pietate au servitu S. Lyturgie, si au inaltiatu rugatiuni ferbinti de cere catra imperatulu ceriurilor, cá pre pré-amata nóstra imperatésa, dinpreuna cu Augustulu ei sociu si alu nostru imperatoru, si cu tóta stralucit'a familia si casa domnitóre Domnulu Ddieu se i tiena cu sanatare si pace, si se le daruiesca viétia indelungata si fericire; eara dupa St. Lyturgie s'au adusu rugatiuni de multiamita, pentru ca s'au induratu Ddieu pe August'a nóstra Imperatésa a ni o pastrá sanatósá, cantanduse „Marire intru cei de susu“, si prescisele ectenii, si im-nulu pentru imperatésa; s'au adunatu la beserica si unu numeru insemnatu de popóru, si au luat parte la acést'a solemnitare sacra, impreunandusi, si inaltandusi rugatiunile sale cu a le preotimei catra Imperatulu Imperatiloru, de unde vine totu darulu si ajutoriulu preste Imperatii pamentului si subsuditii loru.

Eara sér'a, in onórea Augustei Imperatése s'au tie-nutu balu nobilu in curi'a comitatului, pentru ajutara-re lipsitiloru din acestu comitatu, la care au luat parte si pré-sant. Dn. Eppu, si cei mai destinsi óspeti; eara Ill. S'a adm. comite supremu, cu Ill. S'a Dna, au in-grijitu pentru decorarea saleloru, si cascigarea totoruru requisiteloru asia, cá, pe lenga pucine spese facute, se remana unu proventu frumosu pentru scopulu destinatu.

Parastasu. In 20. Noemvre, cá in diu'a de serbatóre a S. Archangeli dupa c. v. pré-sant. D. Eppu dinpreuna cu capitululu, si cu tóta preotimea de facia au tienutu St. Lyturgie si Parastasu pentru sufletulu repausatului nostru poetu laureatu Andr. Muresianu, candu unu numeru insemnatu de barbati ro-mani alesi, fara osebire de confesiune, au luat parte la acestu actu solemnu, si dinpreuna cu preotimea au

inaltiatu la ceriu suspinurile animii sale, pentru acestu raru barbatu datu de susu natiunei nóstre de geniu in-sufletitoriu la tempulu renascerii sale, ruganduse, cá sufletulu lui se se odichnésca cu alesii lui Ddieu; eara scanteele celea sante ale mintii sale se inflacarédie ani-mele filoru natiunei romane spre totu ce e dreptu, bunu si gloriosu, si memori'a lui alaturea cu progresele natiunei se se marésca si glorifice pana candu va sustá acést'a; cá asia se se implinésca intru densulu cuventulu lui Oratiu: (car. 4, od. 8):

Dignum laude virum Musa vetat mori;
Coelo Musa beat: — †

Dela senatulu imperialu.

(Corespondintia privata.)

Pentru cá se cunosci cam catu timpu imi póte remané apre a me ocupa si cu corespondintie private, voiescu a'ti impartasi nainte de tóte ordinea dilei de es. pe acestea trei dile din urma.

Alaltaieri, marti: Siedintia parlamentara publica dela 10 pana la 2¹/₄ óre; siedinti'a in comisiuni dela 5 pana la 8. Mercuri dimin. 8¹/₂—10 conferinti'a privata la fratii grafi Zichy in cestiunea caiilor ferate ardelene, apoi siedinti'a publica pana la 1¹/₂, conferinti'a privata numerosa dela 6 pana la 8 in caus'a straina Schleswig-Holstein si totu in acea séra dela 8—9³/₄ conferinti'a marginita la ministrulu de statu, pentru bugetulu militaru cu priviro totu la afacerile din a-fara; pentru-ca dupa ce cas'a deputatiloru prin venirea de-putatiloru ardeleni se prefacù in parlamentu representatoru de intrég'a monarchia si dupa ce elu in acésta calitatea sa e indreptatitu de a tracta si despre afaceri din a-fara, se aflà cu cale, cá in aceste momente critice europene se se tiena si óresicare conferintie pregatitóre, pentru-cá intemplantuse a veni inainte, vreo cestiune européna importanta, cumu de es. congresulu, séu cestiunea Poloniei, séu a Italiei, séu cea o-rientalá cu a Moldavo-Romaniei, incai o parte a membriloru casei se apuce a fi bine informata despre starea lucrurilor. Astadi inainte si dupa amiédi ocupare prea seriósá in co-misiunea finantiala cu bugetulu ministeriului de resboiu.

Eata camu asia ne petrecemu noi órele si dilele, adesea fara rastu si repausu. Si totusi oe pucinu facemu?! Putinu la parere; eara candu ua considera, cinev'a, ca anume depu-tatii ardeleni au venitu cu privire la cele mai multe cestiuni mari, importante, vitale, cu totulu nepregatiti si fara neci o instructiune séu incai unu felu de indereptariu ce ar' fi potutu lua dela dieta, prin urmare, ca ei celu mai multu timpu au se'lu petréca informanduse in drépt'a si in stang'a despre starea celoru mai multe cestiuni atatu atingátóre de intregulu imperiu, catu si anumitu de patri'a loru Transilva-ni'a, apoi v'a trebui se recunósca oricine, cumuca in acesteá doua luni abia era cu putintia de a se face mai multu. Ade-veratu ca nu tocma toti isi sfarma creeri cù afaceri grele, ci acésta inca nu se póte altmintrea, ca temperamentele si aple-carile sunt fórte diferite la ómeni.

In siedinti'a de mane vineri, earasi se va lua la desbatere cestiunea calei ferate galitiane si suntemu curiosi cu totii cá se vedemu cumu se va termina, pentrucá se ne scimu in-toctmi cu a nóstra de acelasu resortu. —

Intr'aceea dámi voia, cá se me re'ntorou la alte vreo doua afaceri pertractate pana acumu in cas'a deputatiloru, insa ania, ca in aceeasi se atinséra si unele napastuiri de ale Ardealului, dintre care pe un'a o intortocà „Herm. Z.“ in catu se nu o mai poti cunósce.

Vei fi cititu in diurnalele de aici, ca deputatulu Baritiu in siedinti'a din 13 Noembre a reclamatu asupra unoru spese nefolosítóre ale directiuniloru si procuratureloru finantiale, care

a crediutu elu, ca se facu in Ardealu si ca Dn. ministrulu Plener a datu casei cu acea ocaziune óresicare esplicatiuni. „Herm. Ztg.“ apuca acésta impregiurare si provóca pe Baritiu, cá elu se nu uite, cumuca in Transilvani'a se facu o multime de abusuri atatu in administratiunea politica catu si pe la tribunale, prin urmare se le scótia si pe acestea la lumina, eara nu numai de acelea care privescu pe deregatoriile finantiale dintre care ar' fi anume procesulu unui amplotiatu, in caus'a caruia cercetarea ar' fi costatu pe gubernu la vreo 3000 fi. v. a.

Eata ce insémna a se luá cineva numai dupa estrase scurte din diurnale si a judeca lucrurile dupa asemenea isvóra! —

In 13 Noembre a. c. a statutu la desbatere in cas'a deputatiloru bugetulu ministeriului de finantie cu tóte ramurile si ameruntele lui din intrég'a monarchia. Acelu bugetu (spesele anuale) precalculatu pentru coperirea trebuintiloru pe anulu 1864 face preste 19 milióne 300 mii fiorini. In acea suma se coprinde si bugetulu toturoru deregatoriloru finantiale din Ardealu. Veníndu la ordine si postulu séu pusetiunea titulata procuraturele finantiale din Ardealu si cerendu Baritiu cuventu dise, precumu se póte citi in protocolulu stenografatu pag. 812 acestea:

„In reportulu comisiunii finantiale ce tocma stá la ordinea dilei, citescu eu la p. 59 urmatórele: „Imultirea diurneloru (in Ardealu la procuratur'a finantiale) nu ar' fi de a se dificulta; din contra imultirea dieteloru si a speseloru de drumuri*) cu 300 fi. v. a. ar' fi de a se sterge, din cauza ca acolo (in Transilvani'a la procuratura) dietele si spesele de drumu suat puse cu trei mii fiorini, candu din contra la procuraturele finantiale din tóte tierile reprezentate in senatulu imperialu mai angustu facu cu totulu numai 2358 fi.“

• „Eu in calitatea mea cá deputatu din Ardealu nu am avut norocire de a luá parte la desbaterile respektivei comisiunii finantiale la timpulu séu; prin urmare eu nu poicu gaci, pentru-ce la pusetiunea acésta nu s'a stersu mai multu séu mai pucinn de 300 fi., in totu casulu in sa cifr'a de 3 mii fi. pentru Ardealu in comparatiune cu cifr'a de josu 2358 fi. pentru tóte tierile reprezentate in senatulu imperialu mai angustu mi se pare in adeveru prea batatóre la ochi, pentru-ca eu aflú, cumuca sum'a de 3000 fi. cá spese de drumu in mic'a tíera Transilvania este prea de totu mare.“

„Eu aceste spese imultite in respektiv'a rubrica mi le-asíu poté esplica numai asia, ca la deregatori'a finantiale din Transilvani'a inca totu mai mergu multi amplotiati din asia numitele tieri germano-slavóne, séu adica din tierile senatului imperialu mai angustu si asia prin aceste calatorii in eusu si in josu se pricinuescu spese de drumu si diete. Déca este acestu casu, atunci sum'a de 300 fi. cá stérsa nu e prea mare, pentru-ca eu in neci unu altu casu nu asiú poté justifica acea suma de 300 fi.“

„In totu casulu eu cá transilvanu dorescu, cá pentru viitoru se se infientiese si la noi unu felu de seminariu (Pflanzschule) pentru pregatirea de amplotiati de finantie; prin acésta asemenea spese s'aru impucina de siguru si inca in o mesura insemnatóre. Eu dorescu acésta cu atatu mai vertosu, cu catu e cunoscutu, cumuca la noi sunt aplicati fórté multi amplotiati de financia, carii nu cunoscú celea doua limbi ale patriei, adeca pe cea romanésca si pe cea unгурésca, prin urmare unii cá aceia dau numai ocaziune spre ingreunarea servitiului din partea lorú, cumu si la cele mai felurite plansori (Klagen) din partea locuitoriloru, si nu numai la plansori, din cauza, ca urmésa intardieri in servitiu, ci si ca urmésa pedepse felurite si adesea fórté grele, atunci, candu poporulu nu se póte intielege cu respectivii amplotiati.“

„Eu deocamdata votesu pentru stergerea celoru 300 fi. imu pastrezu inse dreptulu, cá cu alta ocaziune se aducu temeiri mai multe si precumu credu eu cumpanitóre in favórea motiunii mele, pe carea o facu astadata numai per tangentem.“

Atata cuventá Baritiu in 13 Noemvre, eara despre amplotiati trasi in cercetare, precumu crede „H. Ztg.“ n'a fostu vorba de locu. La aceste referintele acelei dile anume deput. Grocholski (polonu), respunde fórté omenesce, ca deputatii ardeleni nefiindu facia la cercetarea budgetului finantie-loru si comisiunea ne-avendu de unde se ia informatiune cuvenita cu privire la Transilvani'a, a priimitu simplu propunerile ministrului, séu ca ici colea sia facutu reflexiunile sale cam pe nemerite. —

*) La membrii feluriteloru comisiuni.

Not'a trad.

D. ministru Plener inca a respunsu, precumu veti fi vedutu in „Wiener Ztg.“, in care cuventarile ministriloru se petrecu mai totudéuna intregi (inse nu si ale deputatiloru, pe care le afli in tregi numai in protocolulu stenografatu.) Ministrulu a disu intre altele:

„Noi avemu in Ardealu diferentie importante, indelungate si fórté voluminóse in caus'a mosiloru fiscale. Prin acésta s'au casionatu unu mare numeru de procese, care facu in adeveru, cá erariulu se fia reprezentatu pre la diferite locuri, prin care spesele de drumu si dietele procuraturii de finantie crescu mai tare decatu in alte tieri. Spre acestu scopu se intempla in acea tíera si delegatiuni de ale altoru amplotiati. Adeca, amplotiati dela procuraturele finantiale nu sunt de ajunsu, pentrucá se póta apara preste totu averile fiscale si trebuie se se aplice si alti amplotiati, eara anume amplotiati dela ramur'a politica si advocati. Apoi se intielege de sine, ca a-celorasi trebuie se le platescu dietele si spesele de drumu. — Referentie speciale de drepturi, care sunt incurcate si care se reducu la proprietati mari erariale, au produsu o suma de procese si au adusu cu sine cá comisiunile si calatoriile se fia pe acolo multu mai numeróse de catu se intempla acésta pre la Ardealu, se aruncá astadata velulu tacerii. Ci deocamdata destulu si atata.

In 17. Noemvre a obvenitu in siedintia si starea preseii si a publicitatii transilvane, pe care pentru evitarea ori-carorú neintielegeri o vomu impartasi altadata totu dupa protocolu.

D i e t a l u.

S a b i i u, 29. Nov. Comitétulu pentru a 3. propus. reg. tienú in 26., 27. si 28 a l. cur. necurmatu siedintie. In diu'a d'anteiu se propuse la ordinea dilei §. 29 din proieptulu regimului modificatu de catra coreferintele Obert dupa principiulu representatiunei de interese, si aplicatu pentru posesorii cei mici cu censu de 8 fl., eara coreferintele Gaitanu ilu propusa cu o alta modificatiune contraria principiulu representatiunei de interese, si in genere pentru toti alegatorii cu censu de 5 fl. — Propunerile aceste provocara dupa sine o desbatere principiala infocata pro si contra, la care mai toti medularii comitetului luara parte, — in urma dep. Mog'a propusa, cá din caus'a divergintiloru opiniuni principiale, si din cauza, ca lipsindune datele statistice, care near' poté sierbi de basa sigura pentru lucrarile comitetului dupa principiulu intereseloru, comitetulu nu póte propasi in lucrarile sale, se se decida: cá abatanduse dela principiulu de representatiune adoptatu, se primésca de bas'a lucrariloru sale pre viitoriu proieptulu regimului cu principiile respicate in tr'insulu — dupa o desbatere indelungata, la care luá si reprezentantele guvernului D. cons. Jacobu Bogdanu parte; propunerea aceasta — camu neasteptata — dara bine socotita in diu'a aceea nu'si putú aflá spriginirea majoritatii neci chiaru din partea toturoru romaniloru, eara tempulu inca fiindu inaintatu desbaterea se amana pe diu'a urmatóre.

In 27. — neputenduse totu aceleasi greutati si pedece delaturá, si neputendu comitetulu a propasi in lucrarile sale — innoi deput. Gavr. Manu propunerea lui Moga cu pucina modificare in scrisu, care dupa desbatere prin majoritatea voturiloru s'au redicatu la conclusu. — In urm'a caruia Obert cá referentu si Gaitanu cá coreferentu isi depusera chiamarea s'a cea oficiósa, celu d'antaiu, pentruca au cadutu principiulu ce l'au profitatu, éra estu din urma netienenduse de principiulu intereseloru — ba tooma conclucrandu la caderea lui — póte pentru aceea, ca se si castige tempu destulu de así preluca proieptulu de minoritate dupa principiulu nationalu?! — prin urmare din sinulu comitetului ori si cumu voru esi — afara de proieptulu regimului acuma redicatu la votulu majoritatii, — inca doue proiepte, unulú pe bas'a representatiunei de interese, si alu doilea pe bas'a representatiunei nationale.

In loculu numitiloru referinti s'au alesu de referinte D. Mog'a, si desbaterile curgu acumu necurmatu pe bas'a proieptului regimului.

De insemnatu vine atata, ca conservarea solidaritatii si a buneii intielegeri a romaniloru in comitetulu acesta, si celalalte este de a se multiami cu deosebire D. deputatu si consiliariu Alesandru Lazaru, care cá propunetorul amendamentului la punctu a 3. din proieptulu de limba siau eternisatu numele, — eara cu resemnatiunea de sine, si consecintia in lucrarile nationale, siau castigatu apretuirea sincera din partea colegiloru deputati, si totudeodata stimarea comuna din partea conationaliloru sei!!!

Unu nou actu de indurare si de iubire de dreptate a Maiestatei Sale Imperatului au implinitu dorinti'a cea ferbinte a clerului si a poporului diecesei de Gherl'a in privinti'a cascigarei dreptului de a poté alege pe archiereulu lor. Prin'a motiune s'a facutu din partea diecesei amintite, fiindu caldurosu spriginita de catra Pré-Santi'a S'a Metropolitulu, zelosulu aparatoriu alu institutiunilor si drepturilor beserice primitive. Dupa cumu intielegemu din funte siguru, atatu guvernulu Transilvanu catu si consiliulu ministeriale au partinitu acésta rogare pré-cuviósa, ear' Mai. S'a Imperatulu a incuviintiatu-o in 17. l. c. „Conc.“

Caus'a unguresca. Pornirile próspete, ce esu la lumina prin diurnale si brosiure in Ungari'a, vedescu nescari simptome de incepute la o noua lupta pentru recastigarea in integrum a autonomiei alias a dualismului. O brosiura volanta a esitu tocma de unu membru alu casei magnatiloru, care se ocupa de cestiunea impacarei Ungariei cu Austri'a, dicundu, ca in urm'a actelor de reforma din Francufurtu trebuie se urmedie o alta organizare a monarchiei austriace, ad. asia, cá tierile austriace, care se tienu de federatiunea germana, si care cuprindu 3584 mile patrate cu 13 mil. 287 mii locuitori, se aiba parlamentulu de adi, cas'a de susu si de diosu a sen. inp.; ear' tierile corónei Ungariei 4957 mile patrate, 14 mil. locuitori se aiba earasi asemenea parlamentu alu seu; apoi Galiti'a si Bucovin'a cu 1600 mile patrate si 5 mil. 400 mii locuitori se aiba earasi unu asemenea parlamentu. Pe Dalmati'a o lasa in voia libera unde vré a se alatura, pe Veneti'a o lasa in grija italieniloru, ad. de o parte. Cu privintia la unitatea imperiului se invoiesce, se fia unu ministru de finança, min. de resbelu, min. curtiei si secretariu de statu si min. de negociu, cari se'si faca proiectele sale cu consiliulu de statu si apoi se le tramita la cele 3 parlamente nationale, rezervanduse unele resolutiuni determinatiunei personale a imperatului.

Va se dica, proiecte totu de uniune si suprematisare maghiara, pentruca de celelalte natiuni neci ca vrea se scia ca mai traiescu, apoi totulu nu e nemicu mai multu decatu ceea ce tú inainte de 1848, cu pucina modificare. E curiosu, ca proiectulu acesta ocupa tóte diurnalele maghiare, cá unu ce cu scopu, si elu in fondu nu e alta decatu Ungari'a cea mare a lui Zichy si Zay, pana la Dunare, si versulu lui Vörösmarty; ér' pentru romani e trist'a acea impartire intre poloni maghiari si inca si intre serbi, cumu ne aflámu inainte de 1848.

Pest'a, 15 Noevre 1863.

Primesce pucine sirurele cá scire dela noi. Studentii romani dela universitatea Pestei in semnu de profund'a lor dorere pentru mortea laureatului si iubitului nostru poetu Andreiu Muresianu decisera a portá in siése septemani tristulu doliu. Ei pre diu'a de eri era gata a-i face pausulu cuvenitu pre in rogatiunile Preot. Ioanichiu Miculescu in baseric'a greco-orientale de aici. Erá o gele respectuósa dar' preintr'acést'a si o pia placere de a vedé pre tenerii nostri pre ver'care la postulu seu: unii esercitandu-se in tonurile funebrele si intregindu chorulu, er' altii facundu celealalte disputiuni pentru o asistare catu de demna la ultimele onori ale Archangelului nationalu. Credeamu ca ceriurile tóte si intregu pamentulu incuveniendiadia nesuinti'a nóstra, si de intru inceputu neci ca ne insielaramu. Nobilulu Domnu parente se involi din capulu locului si se para óre cumu mangaiatu, ca i se dá ocasiune asia de nemerita a face rugatiune si sacrificiu lui Ddieu pentru unu sufletu atatu de curatu, destinsu si generosu. Tóte celealalte familie romane din Bud'a-Pest'a, pre care le invitaramu pre rendu la oficiulu acestu S. ne aprobáu cu multumire si ne promiteau presentia lor. De abia asteptamu dara diu'a in care se inaltiamu rogatiuni la Domnulu pentru fericitul preutu alu musei romane si in piale nóstre simtiemente de reconoscintia se-i dicemu „in veci po-

menirea ta.“ candu eca lucrulu si iea cu totulu o alta dreptiune si curatorii beserice: unu grecu si unu famosu romanu apotecariu Domnulu Stup'a venu inca de buna óra si oprescu pre bunulu parente de a face acestu pausu (requies) in beseric'a lor. — Acést'a procedura istetia facò atat'a sange retu intre noi tenerii, si mai alesu intre celi neuniti incatu nu mai audiai dela neci unulu fara numai: „Acést'a-i mai multu decatu infamia, etc. etc.

Fratiloru! Me veti iertá, ca convictiunile si terea mea resemnatiune, decandu conducu aceste foi — nu'mi potu concede a da publicitatiei intrég'a acést'a corespondintia, cá se nu dau ocasiune la sentiótie sinistre, cá dór' amu intentioná a aruncá sementia de ura confesionala.

In Pest'a afara de P. O. D. parinte Ioanichiu Miculescu junimea studiós'a, si de cei ce se nvoira si apromisera a'si da tributulu oblegamintei nationale la pausulu intentiunatu, dór' abia se mai afla inca vreo 2, 3 romani de luesu, din a caroru anima inca n'au secatu redacinile pomului discordiei intre frati; ear' apoi ceialalti toti sunt greci si serbi, maghiari si cumu vei, cari cauta cu luminarea ocasiunile de a aruncá intre noi vreunu meru de discordia, ura, séu dispretiu, cá se nu potem da dovedi de maturitate politica, ba credem, ca apucatur'a acést'a n'a avutu alta de scopu, deoatu, cá bonii acei crescini se ne arunce suptu obrocu, cá lumea se nu auda, ca se afla si romani in Pest'a cu simtiu de nationalitate.

Ne aflamu in epoc'a inaltiarei spiritelor preste bigotariile babesoi; ne aflamu in presér'a, in ajunulu unei nóue vieti, candu natiunea gealusa de viitoriulu, pentru care tóte popórele de acelasiu sange colucra cu puteri unite si infratite, ne striga cu voce stentorica: iubitive si stimative unulu pe altulu, fiti unu spiritu, o anima, ca altufeliu neci eu nu potu fi stimata si considerata inaintea altoru natiuni, cari inaltiate din noroiulu crasului bigotismu propasiescu, de mana, catra edemulu fericirii fara a face cea mai pucina distinctiune intre fratii de acelasiu sange. Se nu ne luamu noi dupa Greci, Serbi si celelalte natiuni straine de legea si ritulu nostru, pentruca ele sunt mai sirete decatu noi, si facu propaganda chiaru si intre noi totu numai pentru binele natiunei lor, intrebuintiandu de mediulocu chiar' si beseric'a. Noi amu fostu pana acumu prea simpli, si candu vedeamu pe grecu, serbu, muscalu, ca'si face cruce cá si noi, diceam, ca e si elu romanu; ér' acumu, dupa ce vedemu, ca grecii, serbii, muscalii ne rapira tieri, bunuri, monastiri, limba, ne turburara orisontulu culturai, ca loculu mantuintieise nulu vedemu, cá nu cumuva se ne inaltiamu si noi, dandu mana de frate consangénu la cultur'a si civilisatiunea vitiei romane din apusu, si celorulalte popóra civilisate. Se le punemu stavila catu de puternica, cá se nu mai eserceze asuprane omoritóres influintia de a ne invrasbi. De amu fi nu in doua, ci si in 20 de confesiuni impartiti, totusi avemu datorria, cá la zimbetulu natiunei se fimu o anima si unu cugetu. Acést'a va se dica fratiatatea nationala, care altfelu nu se póte si nu ne pote conserva, de catu, déca noi intre noi ne vomu stima si sprigini imprumutatu, ne vomu preveni unii pre altii cu tóta delicatetiá estetica, stimandune unii pe barbatii celorulalti, cá si pe ai nostri, fiindca in punctul nationalei sunt si ai nostri, ai tuturoru, bá nu numai ai romaniloru din orientu, ci si ohiaru ai intregii vitie romane din lume, de care ne tiemem. Vediendu deci, ca Dv. preamata junime si fratii nostri conationali din Pest'a mai toti sunteti insufletiti de acésta credintia si maniera: atata pe multu stimatulu parinte Ioanichiu Miculescu, catu si pe ceialalti nationali si cu deosebire pe junimea dela universitate e'i intempinamu cu totii cu o caldurosa salutare si viia bravare.

R,

Veniturile de pe timbru si tapse in Austri'a din anulu administrativu 1862 sunt:

	1862.	erá in 1861.
in competintie timbrale	12,919,213 fl.	11,063,792 fl.
tacse	921,198 fl.	793,090 fl.
competintie nemediulocite	24,114,838 fl.	18,212,266 fl.
Sum'a	37,955,249 fl.	30,069,148 fl.

Dupa resultatulu acesta se vede unu increscamentu in a. adm 1862, facia cu 1861, de 7,886,101 fl.; din care suma cade pe Ungari'a 4,449,396 fl. apoi pe Austri'a inf. 635,781; pe regatulu lombardo-venetianu 600,550; pe Boemi'a 581,829 fl. si pe Voivodin'a serbésca 563,128 fl.

Acestu pré-favoritoriu resultatu se putú ajunge mai cu séma numai prin depturarea competintieloru percentuale re-

stante, apoi prin drept'a intrebuintiare de marce timbrale in Ungari'a si provinciile ce se tienú odinóra de ea.

Valórea capitalului tuturor obiectelor, — cari se su pusera in decursulu anului administrativu 1862 la platirea competintiei procentuale pentru transpunerea proprietatii si procurarea de drepturi la obiecte scl. — se redica dupa unu calculu aprocsimativu la 897 milióné.

Cifr'a speselor pentru veniturile timbrale si tapsale in an. adm. 1862 fú 1,027,556 fl.; facia cu spesele anului premergatoriu de 867,590 fl. esira estimpu mai susu cu 195,966 fl. Din acésta suma 108,438 fl. facu procentele date arenda-siloru pentru redicarea competintieloru timbrale si nemediulocite din reg. lombardo-venetianu, apoi 42,500 fl. cadu pe re'napoieri de competintie demesurate pré susu. (Dupa Austri'a.)

CHRONICA ESTERNA.

Situatiunea congresului european.

Cestiunea congresului a mai capatat unu nutrimentu de capetenia cu caus'a Holsteinesa si Danimarca, care imperatulu Napoleon a si tras'o in ocolulu congresului.

O corespondintia din Paris ne descopere, cumuca Napoleon, a tramisu la toti solii sei acreditatei desluciri pentru respectivele regimuri, providendu'i cu instructiuni si espusuri detaliate, dupa care mediulu programulu pentru congresu, cuprinde in sine 4 intrebatiuni, cari se voru pune neaparatu la pertractare, ad caus'a polona; caus'a germano-danesa; caus'a italiana si a patra caus'a romaniloru (din Orientu). Ceea ce privesce la consimtiulu poteriloru pentru congresu, apoi pana in 22 Noembre sosise respunsulu si dela Anstria si mai dela tóte celelalte state; ele se invoiescu inse cu fine reserve si clausulari; asia este chiar' si alu Rusiei. Rom'a si unu singuru statu germanu Würtemberg, se invoescu fara multe reserve, ear' cea mai placuta primire avú in tuilerii respunsulu Prusiei, incatu Napoleon insarcinà pe Talleyrand, solulu seu in Berlin, cá se feliciteze pe D. de Bismark pentru respunsulu datu. Se mai afla in restantia cu respunsulu inca numai Turci'a si vr'o 2 state din celea chiamate, ba ce'i mai multu, ca si din cele nechiamate pretindu d. e. si Romani'a si Serbi'a a fi reprezentate.

Mai incolo e adevéru, ca Angli'a nu se invoiesce cu ide'a congresului, si chiamarea la elu facuta din partea lui Napoleonu o reieptà. Déca cumuva nu e prefacere dupa manier'a dela 1853 incóce, apoi Constitutionalulu din Parisu cá diurnalu oficialu, a inceputu a cantá pe córd'a inimica facia cu diurnalele englese, cari provóca pe tóte poterile in favórea unui resboiu pentru Danimarca, pe candu mai eri combatea ide'a congresului. „Fara indoie'la Franci'a are simpathii vechi si e plecata catra Dani'a,“ inse si Germani'a are unu dreptu la simpatiile nóstre“, dice „Const.“ „respectulu d'inaintea vointiei popóreloru si alu dreptulu nationalitatiloru trebuie asemenea se traga in cumpan'a decretariloru nóstre. Lips'a unei invoiri generale e de compatimitu. Cointielegerea celor 7 poteru nu e de ajunsu spre a asigura resolvarea diferintiei danice; ar' fi fostu lucru mai logicu, déca Angli'a se adresá la tóta Europ'a.“ — Deci pe candu Angli'a se retrage de congresu, Franci'a se apropia de Germani'a in contr'a Angliei in caus'a Daniei, si urm'a va fi, ca ear' se voru uni, ori va lucrá unulu pentru coalitiune in contra celuilaltu.

Despre Austr'i'a ne spune chiaru „W. Abendpost“, cumuca respunsulu 'la tramisu in 17. la Parisu, totu asemenea si Rusi'a se declara cu tóta demnitatea si cortenirea, ca e in voita la deslegarea paciuita a diferintieloru, totusi declara imperatulu Alesandru, ca inainte de a primi proiectulu schiatu de Napoleonu e de neaparatu, cá se se dè o precisiune mai mare proiectulu, cá se se véda chiaru intrebatiunea si scopulu suveranului, care a luat gloriós'a initiativa pentru unu congresu european. Pana acumu au respunsu tóte poterile afara de Turcia, regii Schwedia, Dania, Belgia, Italia, Würtemberg'a, au apromisu, ca voru merge in persóna, ear' ceialti camu toti au respunsu cu reserve pentru fipsarea unei programe. Despre respunsulu federatiunei Germaniei nu se scia nemica; alu Austriei nu se sci, de ce cuprinsu e.

Caus'a Daniei merge totu catra punctulu estremu de a prorumpe in resboiu; suverenasii si tóte partitele germane sunt unite in cans'a acésta, cá cu neci unu pretiu se nu se mai lase Schleswig-Holstein despoietu de drepturile sale au-

tonome, si reuniunea nationala, precumu si nationalii Holsteinesii, ba si unele din staturi astépta numai dechiararea Austriei si Prusiei, pentrucá se pornéscu a emancipa Holsteinulu, a carui reprezentantia in Hamburg s'au dechiaratu, ca de voru fi parasiti, atunci e pace de Holstein, dar' voru resuná si vaitele de: finea Germaniei. Oficialii si preotimea din Holstein nu vrén se depuna juramentulu noului rege si se astépta inchiderea universitatii din Kiel. In urma si federatiunea germana e otarita a incepe cu esecutiunea si se astépta numai dechiararea dietei formala; ear' Angli'a e resoluta a da Danimarcei flot'a s'a de ajutoriu in contr'a Germaniei.

In urma altu articulu alu „Const.“ imputa Angliei, ca pretutindenea s'a impotrivotu a se alatura la animósele initiative ale Franciei si déca voru veni preste Europ'a conflagratiuni grele, ceea ce e pré probabilu, responsabilitatea va cadé asupr'a acelor'a, care au respinsu opulu pazei si alu conciliarei. —

-- Polonii inca totu se lupta, cu tóte, ca Rusi'a incepú a'i prinde si a'i arestá cu redicat'a, dór' voru poté prinde guvernulu nationalu, care inse se departá din Varsivi'a si dispuse tóte pentru continuarea resbelului preste iérna, cu tóte, ca Rusii ardu cetati, sate si paduri spre a aduce in strimtóre pe insurgenti.

TELEGRAMULU „GAZÉTEI TRANSILVANIEI.“

Bucuresci, datu in 2. Dec. 3 óre, sositu la 3 óre 25 min. dupa amédiu.

„Nation“ a publicatu unu proiectu de constitutiune, care ar' fi fostu substernutu de Príncipele Cuza poteriloru. Acésta scire este scornitura. Camer'a a numitu o comisiune de adresa, tóta din opositiune.

Sciri dela Constantinopole 21. Noemvre: Patriarchulu de aici, din Alesandri'a, celu din Jerusalimu si Metropolitulu serbescu, precumu si clerulu din muntele Athos, au asternutu Portii si reprezentantiloru poteriloru garante unu protestu in contr'a tuturor decretelor monastiresci a le princip. Cuza. — Tieneti minte, ca Grecii, ajutati de Anglii vi se voru sculá in capu si mai periculosu, indata ce veti retrage numai o litera din celea ce ati facutu.

36481. 1863.

PUBLICATIUNE.

De óre ce corpulu profesoralu la academi'a juridica reg. din Clusiu, prin pré-inalt'a decisiune a Maiestategi Sale ces. si apost. reg. din 13. Noemvre anulu c. este denumitu; — cursulu ordinariu se va incepe cu 1. Decembre a. c. — ce cu acea observare se publica, ca volitorii de a ascultá drepturile la aceeaasi academia, se se insinue din celu mai ingraba la directorulu academieii Paulu de Istvánffy, consiliaru de curtea apelativa in pensiune, — ducundu cu sene atestatele prescise, — spre a se poté inscrie cá auditoru. —

Din siedinti'a regescului guberniu transilvanu, tiena la Sabiiu in 22. Nov. 1863.

Crenneville m. p.

36502—1863.

PUBLICARE.

Cancelari'a regéscu aulica transilvana in cointielegere cu ministeriale de resbelu si financia prin emisulu din 17. a l. c. a statoritu rebonificarea ce se respunde dela erariu pentru prandiulu, ce dupa §. 31 alu regulamentulu despre incuartairea militiiei din 15. Maiu 1851 (B. T. Nro 124) are de-alu dá datoriulu de cuartiru soldatulu dela sergeantu si chargele equali in diosu in trecere cu privire la pretiurile de carne ce au sustatu — pre a. 1864 adeca dela 1. Noembre 1863 pana la capetulu lui Decembre 1864 in Ardealu pe una die intru 9 cr. v. a.

Sabiiu in 21. Noembre 1863.

Cursurile la bursa in 1. Decembre 1863 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 80 cr. v. a
Augsburg	—	—	121 „ 25 „
London	—	—	121 „ 25 „
Imprumutulu nationalu	—	—	80 „ 65 „
Obligatiile metalice vechi de 5 %	—	—	74 „ — „
Actiile bancului	—	—	781 „ — „
„ creditulu	—	—	179 „ — „